

spodov strogih potez in predsednika Tarabocchia, mlajšega človeka, inteligentnejšega obraza in živahnega kretanja.

Zazvonilo je — in nastopil je moment, po kojem sem naravnost hrepenel že dolgo, dolgo časa; v dvorano so prišli »veleizdajalci«, alias — po naziranju moderne Evrope — narodni muženiki, večinoma priprosti ljudje, iz kojih oči pa odseva prirojena jugoslovanska inteligenca. Izvzemši Adama Pribičeva, ki je bolehen, ne izgledajo niti toliko slabo, še se pomisli, da jim je odvzeta že skoro 1 leto zlata prostost. Vso mojo pozornost sta obrnila nase kmet Juvanovič v narouni noši in star pop s častiljivo brado in dolgimi belimi lasmi; nisem se mogel vzdržati; pred njim sem sklonil glavo v pozdrav, ki ga je tudi smehljajoč vrnil....

Težko mi je bilo pri srcu, ko sem opazoval te »nevarne elemente«, ki so progllašeni zbog ustanavljanja zadrug, hranilnic, sokolskih društev, zbog občnih društvenih zborov, zbog dejstva, da so podučevali manj probujene sovaščane in to po največ v obrano proti prodirajočemu nemškemu in madjarskemu elementu. Vsled tega so postali za državno nevarni veleizdajalci.

Na tak način bi morale biti pri nas mesto »božjih marterc« na vseh križpotih vešala!!

Ker je bil Nastič že preslušan in ga ni bilo na klopi za priče, gledal sem okrog, kje je oni zli duh, ki vznemirja že več let naš jug. No, bilo mi je zadosti, ko mi je na to stvarno vprašanje odgovorila zelo prijazna dama (ob 10. mi je dala celo pršuta!): »Na lievi galeriji, onaj, što se onako bezobrazno smije.« Neverjetno! Ta »mučenik za srbski blagor« preganjan od oblasti »neštetokrat kaznovan« (kazni pa ni še plačal in zaprt tudi še ni bil) radi patrijotično-narodnega delovanja, izgleda, po domače povedano, kakor polna luna; lepo rejen in oblizan, lepo oblečen je ta »mučenik« in spi na »trdi slami« v hotelu, kj: ima najete samo 3 sobe, revček.

Človeku, ki ga ni še videl, bi se vsled navedenega »trpljenja« še nazadnje smilil, a — brez skrbi — judeževi srebnjaki služijo vrlo dobro njegovemu dragocenemu zdravju; seveda jih je bilo od leta 1906 naprej več kakor 30!!

Po otvoritvi razprave je najprej repliciral drž. odvetnik Accurti na trditev dr. Budisavljeviča, da obtožnica nima uvoda in med drugim mu je predbacival, da je še premlad, da bi mogel kritizirati njegovo obtožnico, na kar mu je ta odvrnil, da je mnogo mladih ljudi, ki mnogo razumejo, a tudi mnogo starih — ki malo razumejo. Zadel je v črno!

Izvzemši dr. Hinkoviča so bili navzoči le mladi branitelji a zreli. Glede obtožnice se dr. Budisavljevič tudi gotovo ni varal, ko je navedel v brk državnemu pravdniku citat nekoga njegovega (drž. odv.) prijatelja: Tvoja obtožnica je feljtonistiško prav dobro izdelana, a iz juridičnega stališča ne velja nič.

Besedo je prevzel dr. Popovič, ki je v svojem štiriurnem govoru pokazal Na-

Padla mu je v naročje, in slabotni starac je našel toliko moči, da je pripeljal ubogo deklico na svoj dom. Tam je usmiljena omedljevala potemnila njene misli.

Tesno k zidu starega židovskega pokopališča je bila prizidana enonadstopna hišica, stara, temna, izgledajoča, kakor da se opira ob ta zid; v tej hišici je prebival sluga sinagoge, ki je bil obenem stražnik pokopališča. Kot oče velike rodbine si je iskal zaslužka na vse načine in torej dal v najem prvo nadstropje, obsegajoče kake tri precej prostrane sobe, zadovoljiviši se z eno samo sobo v pritličju. Njegov najemnik je bil Manassé.

Noemi se ni več vrnila v svoje staro stanovanje, ampak je ostala pri starcu. Ni je sicer pograbila nevarna bolezen, kakor se je bal Manassé, toda mir njene duše je bil proč. Za delo se ni brigala. Cel dan je sedela zamišljena na lesenem hodniku nad pokopališčem ter gledala v praznoto pred seboj ali sklanjala poglede na nagrobne kamne, prerastle za mahom, na kateré so sedali ptički in veselo popevali, oznanjajoč stovskim spalcem, da se bliža pomlad, pomlad v zeleni halji, ovenčani s cvetjem. Toda Noemil je bilo všeeno, kaj se

stiča v pravi luči, kot onega, ki ne spada v sodno dvorano kakor priča, temveč nekam drugam, ker je bil acteur v jugoslovanskih »pojavih«, ki je bil oni, koji je zavajal mlade ljudi in jih fanatiziral in ki je stremil vse svoje življenje le za ednim idealom — denarjem; kojega egoizem je onesrečil toliko nesrečnih ljudi v Hrvatski sedaj in še prej v Črnigori.

Ta res izvrten govornik je pobijal na tak način glavno pričo in sicer s pismi, uradnimi spisi in izkazi verodostojnih ljudi a i takih, ki so bili prej Nastičev »alter ego«, komplici v mahinacijah pred. cetinskim procesom, da je temu prešel celo oni »bezobrazni smijeh.«

A Nasuč ima že tudi svoje učence!! Eden izmed teh — v ilustracijo razmer — je bil navzoč pri razpravi in se je ves čas — stal je ravno zraven mene — zelo surtljivo nervozno obnašal; a v trenutku, ko je predsednik odredil odmor, udaril je prkrajt mirno pisčega urednika »Rokreta« Wilderja po hrbtu, češ: Evo Vam za Vaš bezobrazluk! Junak palce jo je hotel seveda pobrisati, a roka postave mu je težko legla na hrbet in v svrhu pomirjenja živcev so odpeljali 16 letnega mladiča, Teodoroviča, na varno za 3 dni. Kakor sem zvedel pozneje, je pisal v zadnjih dneh »Pokret« o priliki hišne preiskave pri Nastiču v svrhu rubeža, da so našli tega v eni njegovih sob, v drugi neko njegovo prijateljico, a v tretji mladega prijatelja in zraven še 500 kron. To so mi pripovedovali. — Post festum so sedaj v dvorani prepovedane palice in dežniki.

Na današnji razpravi je nadaljeval dr. Popovič s svojimi dokazi ter predlagal različne priče (tudi 3 Nastičeve ekspriateljce), ki pa bodo, sodeč po sedanjih praksi, gotovo vse zavrnjene. Za njim je govoril — in bo, tudi jutri nadaljeval — dr. Hinkovič.

Na enak način, kakor Popovič je slikal tudi ta dosedanje zagonetno, skoz in skoz spletkarsko življenje 26 letnega Nastiča. Dr. Hinkovič je malo bolan in govori bolj tiho, je pa na vsak način zelo simpatičen »pojav« s svojo malo postavco, bistrim pogledom, hitrim kretanjem in prepričevalno besedo.

Iz odkritij teh dveh branitejev je še le popolnoma razvidno, kak ženij je Nastič v brezvestnih mahinacijah in kako je vporabljajal svoj nenavaden talent — tega mu ne odrekajo — v oboževanje zlatega teta. Karol.

**Pecite, pražite, kuhajte
Pekate, saj se dajo te
okusne testenine na razne
načine pripravljati!**

DOPISI.

Iz goriške okolice.

Ozeljan. — V »Gorici« se je oglasil naš nadičitelj Likar, ter je hotel dokazati v dolgem dopisu, da je laž, kar smo mi o

godil okoli nje, ali pada sneg ali cveto rože; hodila je molče, v sanjah kakor senca in vedno samo iskala prostora, kamor bi mogla opreti svojo glavo, kajti bila ji je tako težka, tako težka!

Ko je Manassé prihajal zvečer domov, gá je sicer pričakovala z večerjo, katero je pripravila napol nevedé, toda sama ni vživala skoro ničesar. Manassé je upal, da čas olajša njeno bol, toda upal je zastoni. Na ulico Noemi ni hotela niti korak, in če torej noč ni bila prehladna, jo je peljal starac skoro z nasiljem po preperelih stopnicah dol na pokopališče ter se sprehajal tam ž njo pri mesečnem svitu, odpirajoč pred njenimi očmi svet prastarelih bajk in dvigajoč iz globin svoje duše dragocene bisere modrosti. Polagoma se je njena malomarnost razblinjala ob čaru njegovih besed, in te noči, prebite med grobovi, so ji postajala tem ljubše, čim dalj so trajale. Cel dan je hrepenéče pričakoval trenutka, ko stopi na njegovi strani dolji v to kraljestvo večnega molka — molka, v kateri je govoril tako mnogo! Zdelo se ji je, da počiva čez dan v globokem, pustem snu in se šele zvečer, ko se je dotakne prijateljska roka, prebudi, da preživi nekaj sladkih trenutkov.

(Dalje prihodnjé.)

njem in o njegovem delovanju pisali. Res »skunšten« je ta človek! Sedaj po dveh letih se je oglasil. Kje je bil ta čas? Zakaj ni v času dveh let dokazoval, da smo ga mi po krivem obdolžili. Ali mar misli, da smo že mi pozabili, kaj?! Ako pa smo mi s tem kradli čast, zakaj je ni iskal sodnijskim potom; mi smo zmeraj pripravljeni dokazati, da je bila omenjena notica, s kojo je bil žaljen baje Likarjev ponos, gola resnica. Vi pišete, da ste poučevali petje dve leti z lastnim grlom ter da je to težko. Mi sami pripoznavamo, da poučevati petje brez harmonija je res težavno. Ali povejte nam, ali Vam pa na Lijaku služi v to harmonij? Ako morate pa tam poučevati z lastnim grlom. S Čubejevim gramofonom se ne da poučevati petja. — Društveni odbor je naredil napako, tako pravite, ker ni poučil »Soče«, da je bila omenjena notica izmišljena. Pojite, pojite, ali mar mislite da se bo celo odbor Vam naljubo biamiral? Ker omenjate o društvenikih, koji so omenjeno notico krstili, ter o pevcih, ki so Vas prosili, da začnete zopet poučevati petje, govorite rajé v edini, ker le eden je bil tisti društvenik in ravno isti pevec, ki Vas je morebiti prosil da poučujete petje, in to je tisti, ki caplja povsod za Vami ter je pricapljal tudi v lijaški zbor po Vaši zaslugi. Razun tistega, povemo Vam gospodine Likar, Vi v Ozeljanu nobenega mladeniča ne dobite, da bi jih Vi poučevali petje, tudi ako jih po golih kolečnih greste iskat po celem Ozeljanu, razumete! Glede izobrazbe od Vaše strani Vam povemo, da se morate Vi učiti od nas izobrazbe, ter olike, koje ste res potreben, ne pa da bi Vi nas učili; ta je lepa! Ste li čitali povest »Kerčma v šumi«, v Mohorjevem koledarčku iz leta 1870. Veseli bodite, da se tudi Vam ni isto prigodilo kot junaku omenjene povesti. Pišite o neki osebi, koja stoji »najmanj« na robu človeških izmečkov. Kdo je to? Nam se zdi res čudno, da se upate o nas kaj takega izraziti. Pozivljamo Vas javno, da poveste ime iste osebe, koja ste Vi tako imenovali, da ne bo letel sum na poštene ljudi. In mi Vam zagotavljamo, da Vam pove omenjena oseba z odprtim vezirjem v obraz, kje Vam je iskati ljudij, ki stoje, ne »najmanj«, temveč »najbolj« na robu človeških izmečkov. Pobožen se dela ta Likar, da se gospodom bolj prikupi, medtem ko je še pred dvema letoma imel posla po krčmah najbolj s »farji« in znano nam je tudi o nekem dopisu, v kojem je Likar blatil šempaskega župnika, dopis pa ni bil odposlan, pač pa uničen od nekega liberalca, kojemu ga je Likar dal čitati. Natančne podatke še o marsičem po dati; smo zmiraj pripravljani. Da, da Likar danes in pa pred dvema letoma, kaka izprememba! Kje je iskati vzroka? Mi vemo, kaj je krivo te hitre Likarjeve izpreobrnitve. Za danes pa še molčimo, vprašamo pa Vas g. Likar, Vam je li znan oni nemški stavek ki se glasi: In der Not frisst der Teufel Fliegen?

Za danes dosti, povemo pa še to, da se z Likarjem ne bomo več pričakali po časopisih. Pove naj nam ime tiste osebe, koja je on imenoval »izmeček«, potem bomo govorili z odprtim vezirjem.

V Dolenji Branici se je poročila 4. avgusta gospodična Štefanija Lisjakova z gospodom stražmojstrom Ivanom Drolenc iz Roča; novemu paru želimo mnogo veseljih, srečnih uric.

Pri čašici rujnega vinca vnelo se je živahno kramljanje. Gospod Andrej Benko opomni veselo omizje na našo prekorisno šolsko družbo sv. Cirila in Metoda, na kar se je nabralo 10 K 40 vin., katere se je odposlalo družbi v Ljubljano.

Slovenci, naj ne bo nikjer ženitovanja brez narodnega davka!

Iz sežanskega okraja.

Štjak. — 26. minulega meseca smo imeli pri nas navadno cerkveno slavnost, ali šagro. Ljudstva iz sosednih občin je bilo le malo ali nucev in mežnarjev pa je ni manjkalo. Domači pevski zbor je pel prav izborno v gostilni med drugimi tudi »V hribih se dela dan.« Ali, dragi občani, za nas je ona pesem brezpomembna! Dokler bomo nosili v farovž podpisovate volilne liste in dokler nas bo štjaški nunc držal na uzdi ne bo dneva, tavalji bomo vedno v temi ne v svojo čast, ampak v svojo sramoto pred naprednim Krasom. Ako

hočemo, da bo zares pomenljiva ona pesem, otresimo se nunčeve komande, potem se bo tudi v Štjaku bolj naredil dan. Braniški nunc Šmit išče pri nas volilno pravico za goriški deželni zbor ali naše županstvo mu je pametno odgovorilo, da kjer biva, tam ima volilno pravico, on prebiva v deželi kranjski in spada pod občino Erzelj in kako mora on kurat Šmit zahtevati volilno pravico pod občino Štjak? G. Šmit, pojdite v Erzelj iskat volilno pravico, ne pa pri nas. Vam preti huda, zatorej bi radi, da bi tudi pri nas postale kranjske razmere in da ne boste na dan volitve v imenu Braničarjev nesli zastave v Štjak, bomo že mi poskrbeli. — Priprost kmetič.

Pozor! Samo »Tempel-vrelec« in »Styria-vrelec« sta postavno zavrnjena pristna rogaška kislá voda. Vse druge izdelke, ki nosijo ponarejeno ime »Tempel« oziroma »Styria-vrelec« in so kot rogaška kislá voda v prometu, naj se zavrne. **Ravnateljstvo deželnih vrelecev Rogaska-Slatina.**

Zaloga pri An. Jeretiču in A. Seppenhoferju v Gorici.

Domače vesti.

Smrtna kosa. — V nedeljo je umrla v Tolminu Marija Ana Golja, uradniška udova. Pogreb je bil danes zjutraj. Zapuščica sina, Aleksandra, c. kr. davčnega oficijala, kateremu izrekamo sožalje!

Za družbo sv. Cirila in Metoda pošilja g. Ivan Kunc iz Ročinja K 420. — Ta znesek so odstopili družbi sv. C. in M. hrvatski igralci iz Zagreba kot del čistega dobička z dne 28/7. v Ročinju prirejenega gledališkega večera. Igralci so bili gg. Jos. Pastirc, Vladimir Kešelj in gdč. Katica Kastelic. Igrali so prav dobro.

Matko Koren v Hughes Okla v Ameriki je daroval 2 dolarja 50 cent. družbi sv. Cirila in Metoda ob prijetni vesti, da se je ustanovil narodno politično društvo za kobariški okraj. V navduševalnem pismu pozdravlja ustanovitev tega potrebnega društva, kateremu želi mnogo uspeha.

Za »Sokola« v Črnicah je daroval br. Mirko Leban ob priliki krsta Bogomile Toplikar 20 K z željo, da bi postala mala Bogomilica vrla »Sokolica« v čast in korist domovini. K temu so dodali še Pignatari, Volčič in Toplikar večje svote. Skupaj 3020 K. Hvala! Na zdar!

Velika skupščina družbe sv. Cirila in Metoda na Jesenicah dne 8. avg. se je vršila ob precejšnji udeležbi. Došle goste so pozdravili dr. Kogoj, učitelj Josip Sedlak in dr. Janko Pretnar, katerim je odgovoril predsednik Senekovič. Sprevod na zborovalni prostor je bil veličasten. Jesenice v zastavah, z oken je padalo cvetje. Pri skupščini je pozdravil naprej predsednik vse navzoče, na kar je poročal tajnik dr. Žerjav o delovanju družbe. Omenjal je med drugim, da je po deželi organizacija na Primorskem najboljša. Prihodnje leto bo praznovala družba svojo 25 letnico. Glede dogodkov na Koroškem se je unela živahna, da burna debata, zlasti je naraslo ogorčenje pri govorih Korošcev dr. Arnejca in Smodeja. Na predlog župana Hribarja se je izrekla vodstvu družbe zahvala in se je pozvalo, naj deluje družba tudi v bodoče za brate na Koroškem. Iz blagajnikovega poročila je razvidno, da je imela družba za upravno leto 1908. dohodkov 136.268 K 69 v, izdatkov 93.483 K 72 v, prebitka je torej 42.784 K 97 v. Stroški za leto 1909. so proračunjeni na 174.160 K, dohodki 130.300 K, primanjkljaja 43.860 K. Pri volitvah so bili izvoljeni v vodstvo: notar Hudovernik, župnik Vrhovnik in prof. Vajda. V nadzorstvo: prof. dr. Ilešič, odvetnik dr. Müller, odv. dr. Ravnikar, Matija Prosek, Miloš Štibler; v razsodništvo: notar Kogoj, svetnik Šavnik, odv. dr. Tekavčič in dr. Triljer in dr. Vinko Hudelist. Mesto brzojavnih pozdravov je došlo skupščini daril v znesku 3316 K (med temi sta dali gor. podružnici 1600 K.) Popoldne ob štirih se je vršila ljudska veselica ob zelo veliki udeležbi.

Čemu služijo kolesarska društva? — Zadnji »Domoljub« jo je iztaknil. Ako mislite, ljudje božji, da se ustanavlja kolesarska društva v ta namen, da se organi-

zračno kolesarji, da se goji prijetni in zdravniški šport, se zelo motite. Kolesarska društva so za to tukaj, da pripravijo kolesarji pot do Sokola. Tako modruje zadnji »Domoljub.« V Vrtojbi priredi namreč tamošnje kol. društvo veselico dne 22. t. m., na katero so vabili tudi razna sokolska društva. Zato tak strah pri klerikalcih. Sicer se pride s kolesi hitro naprej; toda da bi se hotelo na kolesih priti prej do sokolskega društva, tega ni potreba na Goriškem. Če bo kazala potreba se ustanovi tudi v Vrtojbi »Sokola« zraven kolesarskega društva in se ne bo vprašalo ne klerikalne stranke, še manj pa »Domoljuba« blagohotnega dovoljenja za ustanovitev sokolskega društva. Capito!

Velika suša mora vladati pri »Domoljubu«, ker se je spravil celo na kritike nagrobnih govorov. Naj bi rajše poročal, zakaj ni pustil župnik Rojec peti društvu »pava« pri pogrebu ranjkega Lokarja v cerkvi in na pokopališču. Čelo ob takih momentih prevladuje strankarska zagriženost. Ako bi umrl kak klerikalec, se bi župnik Rojec prav nič ne upiral petju klerikalcev in spremstvu »Orlov.«

Berbuč — častni občan. Iz Rihemberga, 8./8. 1909. Za danes je bila sklicana seja tuk. občinskega starešinstva na 8. uro popoldne. V okrožnici je bilo omejeno, da je dnevni red volitev komisije za bodoče deželnozborske volitve. Starešini so bili pa jako presenečeni, ko so slišali predlagati, da se imenuje gosp. Berbuč častnim občanom občine Rihemberg. To je največja zavratnost vseh zavratnostij, katere je napravil župan Pavlica naši občini. Župana Pavlica vprašamo mi nam potem, naj nam naznani kake zasluge si je pridobil gosp. Berbuč za tukajšnje občino za to čast. Gospodu Berbuču pa svetujemo naj si sam izpraša svojo vest in naj mirno odloži nezasluzeno čast. Kaj hode pa rekel gosp. Berbuč, ako dobi v najkrajšem času spomenico podpisano od nad 2/3 davkoplačevalcev občine Rihemberg, v koji bi se mogoče apeliralo na njegovo akademično čast, naj se rihemberškemu županstvu lepo zahvali in naj lepo odkloni čast, kojoj mu je zahrbtnost umirajočega potopljenca podelila. Ako gosp. Berbuč ne stori tega, naj si bode svest, da izgine tozadevni diplom v kratkem času iz občinske pisarne.

O lahkomišelnosti in nepremišljenosti govori »Domoljub«, ko je trgal neki ju-naški »Orel« sokolske plakate z zida. Ako bi pa kaj takega napravil recimo kak Sokol, to ne bi bila več nepremišljenost in lahkomišelnost, pač pa surovost, vandalizem, barbarstvo in celi predali bi bili polni samo obsojanja. »Domoljub« ima daljnogled, s katerim gleda politične nasprotnike prav od blizu, da lahko dožene vsako »kri-vično« dlakico, ako ima pa opazovati svoje ljudi in njihovo početje, obrne daljnogled, tako da vidi vse klerikalno v megleni daljavi. Le na ta način si zamoremo tolmačiti, kako je nastala surovost orla lahkomišelnost.

Volilni imeniki za bližajoče se deželnozborske volitve so izloženi na tukajšnjem magistratu od včeraj naprej. Upogleda se jih lahko do 22. t. m. Do tega dne se imajo vložiti tudi reklamacije.

Tržaško namestništvo je zaukazalo občanom, naj omeji izdajanje dovoljenj za ptičji lov, ker se je pojavilo po mnogih krajih vse polno škodljivega mrčesa ravno radi prehudega preganjanja ptičev od strani brezsrčnih ptičjih lovcev.

»Pustite te dežele v miru...« tako je rekel rimski senat l. 183 p. Kr. r. zastopnikom barbarskih narodov, ki so se hoteli polastiti oglejske ravnine, in tak napis nosijo tudi razglednice, katere so se prodajale v Ogleju na veselici »Lege nazionale.« Kaj se boje goriški Lahi že na Oglej?

V Solkanu je bil preteklo soboto ustanovni bočni zbor podružnice N. D. O. ob dobri udeležbi. Pristopilo je prvi večer nad 60 članov.

V Podgori se je v nedeljo vršil shod N. D. O. Socijalni demokratje so prišli na shod v veliki večini in vzeli predsedstvo, na kar se je vršila diskuzija med dr. Dermoto in Petejanom ter Knafličem in Skalakom. Opirajoči se na svojo večino, dovolili so si sodrugi marsikatero osebno žalitev; nekatere teh bodo imele menda hude posledice. Socijalni demokratje so

imeli sicer večino in je dr. Dermota napel vso svojo verziranost in duhovitost, vendar pa ni odgovoril na marsikatero vprašanje. Splošni vtis shoda je: Sodrugi so vsled terorizma zmagali. Proslavili so svojo zmago s tem, da so peli, kričali, žvižgali itd. Med shodom ujeli smo marsikako cvetko. Tako so se spravljali nad Knafliča, da ima 4 oči; da jih ima tudi Dermota, tega sodrugi niso videli; in tako naprej. Pameten človek bi napravil to, kar je napravila večina Podgorcev: Nišo prišli na ta shod, ki je bil od začetka brezupen. Mislimo, da ni naloga N. D. O., spuščati se z »učenjaki« v sofistične razgovore, ampak delati.

Tifus v Pevmi in Gorici. — Tifus še vedno razsaja v Pevmi in je zahteval zopet eno žrtev. Umrla je deklica. Toda ta epidemija se je razširila tudi na Gorico in 16-letnega mesarja Klementa Sirka, stanujočega pri Soči, so morali prepeljati v goriško bolnišnico. Menda je zdravniška oblast ukrenila vse potrebno, da se omeji razširjenost tifusa po goriškem mestu.

Blizu Ajševice je ugriznil pes, o katerem se je mislilo, da je stekel, neko deklico in neko kokoš. Magistratna komisija je prišla na lice mesta, konfiscirala kokoš (deklica se je med tem že odpeljala menda v Pasteurjev zavod na Dunaj), odsekala kokoši glavo, izjavila gospodinji, da se mora preiskati kokoš, katero se je res odneslo, toda le do Bajte v Rožni dolini, kjer so ji temeljito preiskali drob in meso v okusnem rižotu. Na tak način uničevati bacile, je novejša metoda, katero si lahko puste »rižotarji« pri Bajti patentirati. Uboogi Pasteur, tvoja metoda ni za nič, in vdomačiti se zna ta radikalna goriška metoda!

Podružnica lovskega strelskega društva v Kanalu priredi dne 15. avg. na vojaškem strelišču v Lestivnici pri Kanalu, streljanje na dobitke: I. 20 K, II. 15 K, III. 10 K, IV. 5 K. Streljanje dovoljeno udomlovskega strelskega društva na Goriškem. Vsak strelec odda 20 strelcev. Dobitki se razdelijo po množini jednot, za kar je določena posebna juriša v presojenje. Vsak strelec plača za vstopnino in streljanje 3 K. Radovedneži, ki ne streljajo, pa 1 K vstopnine. Pričetek streljanja točno ob 4. uri pop. Preskrbljeno bo vse za žejo in lakoto — proti plačilu.

V neki tepeški je bil svoj čas ranjen Ivan Reja na levi roki. Obdolženi so bili trije mladeniči težke telesne poškodbe in sicer Sirk iz Kožbane, Sturm in Marinič iz Krasnega. Pri obravnavi je bil obsojen Sturm na tri mesece težke ječe z enim postom. Druga dva sta bila oproščena.

Ponesrečil se je pri Ciprijanu na cesti, ki pelje v Orehovlje mladenič Josip Lestan, čevljarski pomočnik iz Orehovlja. V pondeljek ob 3 jutraj sta ga našla nezavestnega občinska redarja iz Mirna. V bolnišnici usmiljenih bratov še ni prišel do sedaj k sebi.

S kolesa je padel v Gor. Vrtojbi Josip Silič, čevljar iz Renč in se močno poškodoval po obrazu. Zdravi se v bolnišnici. —

Kmet Andrej Zavrtanek iz Rožne doline je bil ugriznjen od nekega psa v Št. Andrežu. Napotil se je koj v bolnišnico usm. bratov.

Radi opeklin je umrla 4-letna deklica z Vrha v ženski bolnišnici.

Padel je 4-letni deček, Silvij Bostjančič iz Rutarjev in se težko ranil. Zdravi se v goriški bolnišnici.

Listnica upravnštva: Naročila po nakaznicah navadno zakasnijo, — in to vsled tega, ker oddaja pošta večjim podjetjem nakaznice še-le koncem vsakega tedna. Zato naj se naroča potom dopisnic — in naj se omeni naročilo na nakaznici le toliko, kolikor je to potreba v pojasnilo nakazane svote. — M.

Zveza narodnih društev.

Novo kmetsko-izobraževalno in godbeno društvo »Orlovec« za Kronberg in Loke se je ustanovilo v nedeljo. Podrobnejše poročilo prihodnjič.

Veselca »Br. in pev. dr. Školj v Šmarjah« se je vršila v nedeljo. Poročilo priobčimo v prihodnji »Soči.«

»Divji lovec« v Prvačini je vspel nad vse dobro. Poročilo prihodnjič!

Obvestili smo že, da bo priredilo dr. »Sočebčan« pri Barki (za južnim kolodvorom) svojo prvo veselico. Vse pri-

prave kažejo, da se bo smela imenovati velika narodna slavnost. Pri veselici sodeluje sedem društev z različnimi lepimi točkami. Že dobro znani diletantje bodo igrali popolnoma novo igro: »Umor v ogljarskih ulicah,« katera bo nudila občinstvu mnogo strahu in napetosti — a potem pa obilo smeha. To novo delo je sestavljeno od dobro poznatega pisatelja prav okusno in moderno. Vsak naj se sam prepriča, za kar se ne bode kesal. Zraven tega bo nudil cenj. občinstvu nov kuplet: »Je že fuč« vse polno smeha. Vspored se priobči prihodnjič. — Vpoštevati moramo tudi, da se mora to društvo prištevati v prvem k narodni organizaciji, katero hočejo nasprotniki na vsak način ugonobiti. Torej 15. avgusta vsak zaveden Slovenec iz mesta in okolice na Barko, da pokažemo mladim delavcem, da imamo res smisel do narodnosti. Ne imeti narodnosti samo na jeziku, ampak treba je tudi, da to dejansko pokažemo. Na svidenje v nedeljo na Barki!

Goriška kolesarska zveza.

Goriška kolesarska zveza. — Ustanovila se je preteklo nedeljo »Goriška kolesarska zveza,« v katero so vstopila vsa obstoječa kolesarska društva. Odbor se je sestavil tako-le: Fran Faganelj (Vrtojba), predsednik, Rudolf Drufovka (Gorica), podpredsednik, Rudolf Komel (Ajševica), tajnik, Ferdo Lipuš (Miren), blagajnik, Fran Battelj (Gorica), rednik, Fran Pahor (Kojško) in Anton Juša (Gorica), pregledovalca računov.

G. K. Z. vabi vsa zvezna društva na prvi zvezni izlet v Vrtojbo, kateri se vrši dne 22. t. m. ob priliki velike kolesarske slavnosti združeno z cestno dirko. Odhod točno ob 2 pop. izpred društvenih prostorov pri zlatem Jelenu. — Zdravo!

Odbor.

Kolesarska slavnost v Vrtojbi, dne 22. avgusta. — Da se udeleže te velike kolesarske slavnosti, so blagovolila javiti nadalje sledeča društva: 8. Kmetsko-opekarsko društvo v Bukovici; 9. Kolesarsko društvo »Zarja« na Ajševici; 10. Pevsko bralno društvo »Zvezda« v Sovodnjah; 11. Telovadno društvo »Sokol« iz Goriče; 12. Telovadno društvo »Sokol« iz Mirna; 13. Telovadno društvo »Sokol« iz Črnič. Ostala društva, ki so dobila vabila, prosimo, da nam odgovore kar najhitreje. Veselica je tu, odgovor rabimo radi vsporeda. Gospodje dirkači naj se tudi blagovole prijaviti kmalu! Zdravo!

Politični pregled.

Prva seja novega tržaškega mestnega sveta se je vršila včeraj popoldne. Dvorni svetnik Fabiani je sprejel od mestnih svetovalcev predpisano prisego. Pri volitvi županov je bil izvoljen dr. Valerio s 55 glasov, 21 glasovnic je bilo praznih. Za prvega podpredsednika je bil izvoljen s 55 gl. nenavzoči dr. Riccetti, za drugega podpredsednika dr. Daurant (dr. Rybar 10 glasov, 11 je bilo praznih glasovnic). Po volitvi se je zaključila seja.

Ruska črnomska mornarica je dobila pravico proste vožnje skozi Dardanele.

Glede spora med Turčijo in Grško so začele velevlasti posredovati. Vojna je skoraj neizogibna, ker jo Turčija zahteva. Na shodu v Solunu se je zahtevalo takojšnjo rešitev krečanskega vprašanja in se je protestiralo proti turški vladi.

Spor med Japonsko in Kitajsko drzavo se je vblažil. Najbrže ne pride do vojne.

V Maroku se pričakuje velikega spopada te dneve med Španci in Kabili.

Razne vesti.

Onega premetenega tatu, ki je ukraedel na pošti na Minoritnem trgu na Dunaju, veliko svoto 119.000 K, še vedno nima dunajska policija. Izginil je kakor kafra. V prvem začetku so prihajale policiji razne ovadbe in zgodile so se velike pomote. Vse ovadbe končujejo s stávkom, naj nakaže policija ovaduhu nagrado v znesku 1000 K in 10 odstotkov pri tatu dobljene svote. Neka ponočna frajlica je telefonirala na policijo, da je ravno kar pri njej — tat; ki je menjal 1000 K. Policija ga je aretirala in se prepričala drug dan, da ni bil poštni tat, pač pa neki nadrevident iz finančnega ministerstva. Neka ženska je naznanila policiji, naj aretira tega in tega, ker ji je Mati božja po noči v sanjah povedala, kdo je oni poštni tat. Vse iskanje je zaman.

Dva postopača sta oropa v Nezaбудicu na Češkem neko slikarico, in jo vrgla v reko. Vanek, eden morilcev, se je sam naznanil, ker mu je njegov prijatelj, vtekel s celim plenom 35 mark.

Hakim Bel, turški generalni konzul v Hamburgu, je izginil, ker ima na vesti velike zločine proti pravosti.

Kotiček za zrakoplovce. — Na Nemškem nameravajo napraviti v večjih mestih postojanke, kjer se bo lahko vsidral Zeppelinov zrakoplov, da se preskrbi z bencinom, ali pa da uteče hudim nevihtam. — Zrakoplov »Ila« je končal svojo vožnjo na francoski zemlji. Zrakoplovci, Nemci, so morali plačati colnino za zrakoplov. — Francos Roger Sommer je napravil rekord in prekosil ameriškega brata Wright.

Shackleton, pogumni reziskovalec južnega tečaja, kateri se je do sedaj še najbolj približal južnemu tečaju, je zabredel v velike dolgove. Njegova zadnja ekspedicija ga je stala 20.000 funtov šterlina. (1. f. št. = 25 K).

Roparski umor. — V Eperjesu na Ogrskem so oropali in umorili neznan lopovi udovo Glucka, lastnico prodajalne draguljev. Roparji so si osvojili 6 verižic in 280 prstanov v skupni vrednosti 78.000 kron.

»Kolera« na Ogrskem. — V občini Beznye je zbolelo 28 oseb na Cholera nostras. Občinarji so mislili, da je to Cholera asiatica, zato so bili vsi preplašeni. Zdravniki so jih že potolažili.

Knjigovodja, Alfred Stiegnitz, na Dunaju je pobegnul, potem ko je poneveril svoji tvrdki 32.000 K.

Potrjim srcem javljam vsem prijateljem in znancem tužno vest, da je naša ljubljena mati, gospa

Marija Ana Golja,

uradniška vdova,

danes ob 5½ popoldne po dolgi in mučni bolezni, previdjena s svetotajstvi za umirajoče, mirno v Gospodu zaspala.

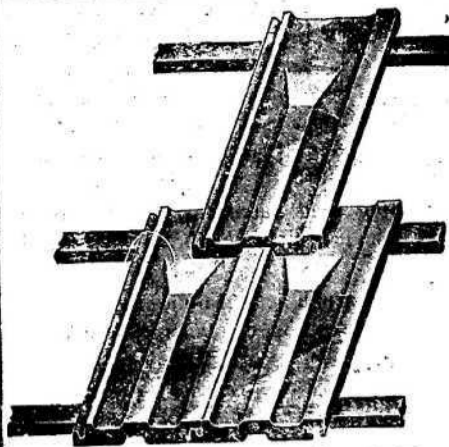
Pogreb drage pokojnice, se vrši v torek, 10. t. m. ob 8. uri zjutraj iz hiše žalosti št. 77 v Tolminu v farno cerkev in od tod po maši na pokopališče.

V TOLMINU, 8. avgusta 1909.

Aleksander Golja
c. kr. davčni official,
sin

} in družina.

Mesto, posebnega obvestila. — Prosimo tihga sožalja.

Sprejmejo se zastopniki

F. P. VIDIC & Komp. Ljubljana

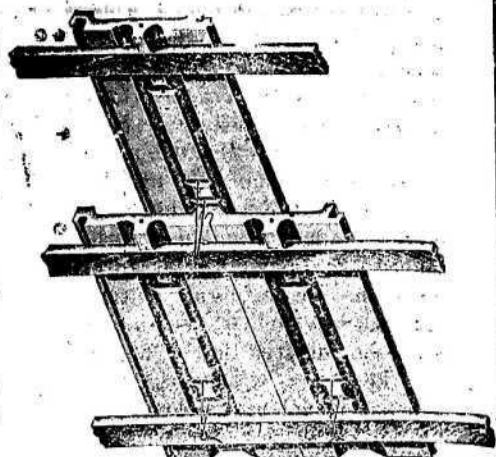
opekarna in zaloga peči, ponudijo vsako poljubno množino patentiranih

zarezanih strešnikov

„Sistem MARZOLA“ (Strangf. Izziège!) „Sistem MARZOLA“

Barve: a) rdeče naravno žrani, b) črno impregnirani.
 Najličnejše, najcenejše in najpriljubitejšje strešno kritje.
 Vsaki strešnik se zamore na late pribiti ali pa z žico privezati, kar je gotovo velike važnosti za kraje, ki trpe po močnem vetru in burji.

Vzorci in prospekte pošljemo na željo brezplačno.
 Takojšnja in najzanesljivejša postrežba.

Sprejmejo se zastopniki

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 v in Ako je oglas obsežnejši so računa za vsako besedo 3 v in. Najpripravnejše inseriranje za trgovce in obrtnike.

Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih na deželi (in celo v mestu) nihče ne pozna, ker nikjer ne inserirajo. Škoda ni majhna.

Stanovanje s hrano se išče za 13-letno učenko. Pismene ponudbe na upravnishvo našega lista, pod šifro: „Stanov nje za deklico“.

Zahvala.

Srčna zahvala vsem za sočutje, katero ste nam skazali ob času bolezni in smrti našega ljubljenca

Cirila.

Bog vam plačaj!

Dolče, 7. avgusta 1909.

Družina Hvala.

Gostilna

na lepem kraju na prometni cesti, 20 minu pešhoje iz Celja — je na prodaj z inventarjem, koncesijo, s sadnim vrtom in velikim vrtom za zelenjavo, posebnim gospodarskim poslopjem in hlevi takoj za nizko ceno 16.000 K. Da se pa tudi v najem. Vprašati je pri lastniku Mih. Wakonigg-u, Ostrožno pos. a Celje, Štajersko.

Zahvala in priporočilo.

Kmetska delavska gospodarska zadruga v Dobravljah na Goriškem reg. zad. z omejeno zavezo se zahvaljuje tem potom vsem dosedanjim gg. odjemalcem posebno pa »Obnemu konsumnemu društvu v Idriji«, in »Delavskemu konsumnemu društvu v Ljubljani« za dosedanja naročila.

Priporočamo se tem potom dosedanjim in novim gg. odjemalcem, da nas počaste s svojimi naročili. Obenem zagotavljamo realno postrežno in pristno blago.

Zadružni odbor.

Anton Potatzky v Gorici.

Na sredi Raštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DESELO.

Najceneje kupovališče niraborškega in drobnege blaga ter tkanin, prajo in elitj

POTREBSČINE

za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBSČINE

za krojače in čapljarje.

Svetinjice. — Rožni vesel. — Mesne knjizice.

Šišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjavo, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi. 2 35-8

SUKNA

in modno blago za obleke
 priporoča firma

Karel Kocian tvornica
 za su no

v Humpolcu na Češkem.

Tvorniške cene. Vzorci franko.

Denar prihrani kdor kupi izgotovljeno pohištvo pri

Ant. Breščak-u

v Gorici,
 v Gosposki ulici št. 14
 (v lastni hiši)

kateri ima v zalogi najbogatejšo
 izbero pohištva vseh slogov za
 vsak stan, priprostega in naj-
 finejega izdelka.

Daje tudi na obroke.
 Lastna delavnica
 za tapcirano pohištvo.

Cene brez konkurence.

Različno pohištvo iz železa
 pohibe na šipe in platno, ogledala
 zima in platno.

Phonola

je nek aparat, ki se ga pristavi h glasovirju, da zamore vsak — tudi oni, ki se ne razume prav nič na glasbo — igrati kakoršenkoli komad prav zivrisno.

Dolični aparat je na ogled in tunkaj daje tudi potrebna pojasnila zastopnik in zagatelj

Rajmund Kren
 Gorica, Via Teatro.

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

(V lastni hiši, Gosposka ulica št. 7, I. nadstr.) — Telefon št. 79.

Račun pošne hranilnice štey. 837.315.

Ne obnem zboru dne 30. maja 1909. se je določilo:

Hranilne vloge se obrestujejo po 4½%. Stalne večje vloge z enoletno odpovedjo po dogovoru. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Posojila se dajejo zadružnikom na vknjižbe po 5½%, na varščine ali zastave in na menjice po 6%.

Glavni deleži se obrestujejo koncem leta 1908. s 6%.

Stanje 31. dec. 1908.: Zadružnikov 1901 z deleži v znesku 89.362 kron. — Hranilne vloge: 1.727.304-70. Posojila: 1.693.201.—. — Reservni zaklad: 90.230-05. — Vrednost hiš: 111.755-23.

Pozor! Slovensko podjetje! Pozor!

Slavnemu občinstvu se priporoča dne 11. febr. 1909.,

na novo otvorjena velika manufakturna trgovina

Franc Souvan sin.

v stari Souvanovi hiši na Mestnem trgu štey. 22
 v Ljubljani.

GORICA.

GORICA.

Narodno podjetje

Hotel „Pri Zlatem Jelenu“.

V središču mesta. Ob glavni ulici z državnega kolodvara. Zbirališče trgovskega sveta in goriških Slovencev. — Nad 30 sob za tučce od K 1-20 više. Velik vrt z verando. Stekleni salon s teraso. Velik jedilni salon. Več sob za klube in sklenjene družbe. Kegljišče. — Točarna z običajnimi gostilniškimi cenami za jedi in pijače. — Domača in tuja vina. — Plzenjsko in puntigamsko pivo. — Cene jako zmerne. — Postrežba pod novo upravo skrbna in točna.